

Raadsstuk

minder
regels

Onderwerp: Monumentenverordening 2013
BBV nr: 2013/268065

1. Inleiding

Aanleiding voor het herzien van deze Monumentenverordening (zie de bijlage) is de inmiddels in werking getreden Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Op grond van deze wet is de benaming van de monumentenvergunning gewijzigd in:

“Omgevingsvergunning voor de activiteit monument”. De algemene bepalingen van deze wet zijn mede van toepassing op deze verordening.

Daarnaast is nu in de toelichting op de verordening opgenomen voor welke werkzaamheden aan gemeentelijke monumenten geen vergunning meer is vereist, waarmee een stuk administratieve lastenverlichting voor de burger wordt bereikt.

Ten slotte is nu in de verordening opgenomen dat, als iemand verzoekt om plaatsing van een object op de gemeentelijke monumentenlijst of een vergunning aanvraagt, diegene zelf de kosten voor het opmaken van het (eventueel) vereiste architectuurhistorisch- en/of bouwkundig onderzoek moet dragen.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

De Monumentenverordening Haarlem 2013 vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

1. In de monumentenverordening is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht als mede grondslag opgenomen.
2. In de toelichting op deze verordening is vastgelegd dat een aantal werkzaamheden aan gemeentelijke monumenten vergunningsvrij is.
3. De kosten voor het noodzakelijke (bouw-)historisch onderzoek ten behoeve van de afweging of een object al dan niet de status van gemeentelijk monument kan krijgen, komen voor rekening van de aanvrager.

4. Argumenten

1.1. Juridisch

Bij het opstellen van deze verordening zijn de “Aanwijzingen voor decentrale regelgeving” in aanmerking genomen. De bepalingen van de Monumentenwet 1988 en de daarin gekozen systematiek vormen een belangrijke basis voor de bepalingen van deze verordening.

De huidige monumentenverordening Haarlem 2006 wordt met deze wijziging aangepast aan de relevante rijksregelgeving (i.c. de Wabo).

Het aanvragen van een vergunning op grond van deze verordening wordt namelijk beschouwd als een activiteit in de zin van de Wabo. De bepalingen in de Wabo met betrekking tot het indienen, behandelen en het nemen van een beslissing op een aanvraag zijn, naast de in de verordening opgenomen bepalingen, van toepassing op de afhandeling van een aanvraag om vergunning. Ook de bepalingen inzake de inwerkingtreding van beschikkingen, de daartegen aan te wenden rechtsmiddelen (bezwaar, beroep en het vragen van een voorlopige voorziening) en de handhabingsbepalingen zijn van toepassing op de Monumentenverordening.

1.2. Deregulering, minder administratieve lasten.

In de toelichting op de nieuwe verordening is ook aandacht voor reductie van de administratieve lasten (in geld en tijd uitgedrukt) voor de burger en gemeente zelf. Analoog aan de regeling voor de rijksmonumenten, wordt er voor gekozen ook voor de gemeentelijke monumenten een aantal werkzaamheden vergunningsvrij te laten zijn. Het gaat dan om:

- opschuren en schilderen in dezelfde kleur;
- vervangen van kapotte ruiten door hetzelfde type glas;
- opstoppen van rieten daken;
- vervangen van enkele dakpannen van hetzelfde type;
- bij bepaalde wijzigingen van onderdelen in het interieur die geen betrekking hebben op de monumentale waarde, het casco of de constructie.

1.3. Voorkomen onnodige kosten voor de gemeente

In de periode 2009-2012 zijn er 2300 gemeentelijke monumenten aangewezen. Deze aanwijzingen waren gebaseerd op een vooronderzoek waarbij alle straten in de gemeente (met uitzondering van Schalkwijk) zijn geschouwd. Vanaf 2013 is er geen budget meer in de gemeentelijke begroting opgenomen voor de aanwijzing van gemeentelijke monumenten. Om te voorkomen dat de gemeente onnodige kosten maakt in verband met verzoeken van derden om plaatsing van objecten op de gemeentelijke monumentenlijst, komen de kosten van het vereiste (bouw)historisch onderzoek voor rekening van de aanvrager. Achterliggende gedachte is dat aanvragen om een plaatsing niet altijd leiden tot daadwerkelijke plaatsing omdat het object van onvoldoende cultuurhistorische waarde is. Soms weet de gemeente al bij voorbaat dat de aanvraag kansloos is, maar moet er volgens de procedure toch een (bouw-) historisch onderzoek worden opgemaakt. Door de aanvrager zelf de kosten van het onderzoek te laten betalen, wil de gemeente bereiken dat zij niet verplicht is de kosten van elke aanvraag om plaatsing te dragen, ongeacht de uitkomst van de procedure. Uiteraard betaalt de gemeente het onderzoek wel zelf als het initiatief tot plaatsing van de gemeente zelf uitgaat.

5. Kanttekeningen

N.v.t.

6. Uitvoering

Deze verordening zal worden bekendgemaakt in het Stadsblad en op Overheid.nl.

De verordening wordt aangehaald als “Monumentenverordening Haarlem 2013” en treedt in werking de eerste dag van de volgende maand na bekendmaking.

2013/268065 Monumentenverordening 2013

3

7. Bijlagen

De vast te stellen Monumentenverordening Haarlem 2013

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

2013/268065 Monumentenverordening 2013

4

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

De Monumentenverordening Haarlem 2013 vast te stellen.

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Monumentenverordening Haarlem 2013

Verordening nr.
Datum in werking xx xxx 2013

Gezien het voorstel van het college van, gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, de artikelen 12, 15 en 38 van de Monumentenwet 1988 art. 2.1 en 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Algemene wet bestuursrecht

is vastgesteld de

Monumentenverordening Haarlem 2013

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Bevoegd gezag:
bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
- b. monument:
zaak die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap en/of (cultuur-)historische waarde;
- c. gemeentelijk monument:
onroerend monument, dat overeenkomstig de bepalingen van deze verordening als gemeentelijk monument is aangewezen en wordt beschermd, dan wel een historisch woonschip, zoals bedoeld in artikel 1, onder j. van de woonschepenverordening;
- d. gemeentelijk monumentenregister:
het register waarin de overeenkomstig deze verordening als gemeentelijk monument aangewezen zaken zijn geregistreerd;
- e. Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit:
de door de gemeenteraad ingestelde commissie als bedoeld in de Verordening Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit volgens raadsbesluit d.d. 27 mei 2010
- f. verordening:
indien niet nader aangeduid, de voorliggende Monumentenverordening Haarlem 2013.
- g. vergunning:
een omgevingsvergunning als bedoeld in art. 2.2, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 2 Het gebruik van het monument

Bij de toepassing van deze verordening wordt rekening gehouden met de gebruiksmogelijkheden van het monument.

Hoofdstuk 2 Aanwijzing als gemeentelijk monument en registratie

Artikel 3 De aanwijzing als gemeentelijk monument

1. Het college kan, al dan niet op aanvraag, een monument aanwijzen als gemeentelijk monument.
2. Een aanvraag om aanwijzing vermeldt de kadastrale aanduiding en zakelijke gerechtigden en vermeldt het vermeende belang in deze van belanghebbende. De aanvraag gaat vergezeld van een redengevende omschrijving van de (architectuur-) historische waarden van de zaak, ook in relatie tot zijn omgeving en relevante foto's.
3. Voordat het college over de aanwijzing een besluit neemt, vraagt het advies aan de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Monumentenverordening Haarlem 2013

2

4. Het besluit van het college bevat een redengevende omschrijving van de (cultuur-)historische waarden van de betreffende zaak.
5. Op de voorbereiding van een aanwijzingsbesluit is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, met dien verstande dat het college het ontwerpbesluit ter inzage legt na ontvangst van het advies, bedoeld in het derde lid.
6. De aanwijzing kan geen monument betreffen dat is aangewezen op grond van artikel 3 van de Monumentenwet 1988 of dat is aangewezen op grond van de geldende monumentenverordening van de provincie Noord-Holland.
7. Het college brengt de raad in kennis van het besluit over de aanwijzing van een gemeentelijk monument.
8. Indien toepassing wordt gegeven aan artikel 3 van de Monumentenwet 1988 of aan de monumentenverordening Noord-Holland voor een zaak die de status van gemeentelijk monument bezit, vervalt de aanwijzing als gemeentelijke monument en wordt hiervan in het register melding gemaakt en wordt de zaak als gemeentelijk monument doorgehaald.
9. Voordat het college een monument met een religieuze bestemming dat uitsluitend of in overwegend deel wordt gebruikt voor de uitoefening van de eredienst, als gemeentelijk monument aanwijst, voert hij overleg met de eigenaar.

Artikel 3a spoedprocedure tot aanwijzing gemeentelijk monument

1. In een, naar het oordeel van het college, uitzonderlijk geval kan het college direct tot aanwijzing van een gemeentelijk monument besluiten, wanneer er sprake is van spoedeisend belang.
2. Het derde en vijfde lid van artikel 3 zijn in dat geval niet van toepassing.

Artikel 4 Termijn advies en aanwijzingsbesluit

1. De Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit adviseert schriftelijk binnen 6 weken na ontvangst van het verzoek om advies van het college.
2. Het college beslist binnen 12 weken na ontvangst van het schriftelijke advies van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit, en in ieder geval binnen 6 maanden na ontvangst van de aanvraag.

Artikel 5 Mededeling aanwijzingsbesluit

1. De aanwijzing als bedoeld in artikel 3, eerste lid, wordt gepubliceerd en meegedeeld aan:
 - a. degenen die als zakelijk gerechtigden in de kadastrale legger bekend staan
 - b. de aanvrager;
 - c. de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit;
2. Het aanwijzingsbesluit wordt aangetekend in het register van de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen Onroerende Zaken.

Artikel 6 Registratie in het gemeentelijke monumentenregister

1. Het college registreert het gemeentelijke monument in het gemeentelijk monumentenregister.
2. De registratie in het gemeentelijke monumentenregister omvat de plaatselijke aanduiding, de datum van het aanwijzingsbesluit onder vermelding van het registratienummer, de kadastrale aanduiding, de tenaamstelling, en een beschrijving van het gemeentelijke monument.
3. Het gemeentelijk monumentenregister is openbaar en voor een ieder raadpleegbaar.

Artikel 7 Wijziging van de aanwijzing

1. Het college kan de aanwijzing wijzigen.
2. Artikel 3, derde, vierde, vijfde en zevende lid, artikel 4 en 5, alsmede artikel 6, eerste en tweede lid, zijn overeenkomstig van toepassing op het wijzigingsbesluit.
3. Indien de wijziging naar het oordeel van het college van ondergeschikte betekenis is, blijft de toepassing van artikel 3, derde, vierde en zevende lid achterwege.

Artikel 8 Intrekken van de aanwijzing

1. Het college kan de aanwijzing intrekken.
2. Artikel 3, derde, vierde, vijfde en zevende lid, artikel 4, 5 en artikel 6, eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op de intrekking
3. Het college kan de eigenaar en zakelijk gerechtigden verzoeken mee te werken aan de documentatie van het van het uit het gemeentelijke monumentenregister te verwijderen monument.

Hoofdstuk 3 Vergunningverlening

Artikel 9 Verbodsbepalingen

Het is verboden een gemeentelijk monument te beschadigen of te vernielen.

Artikel 10 Vergunning

Het is verboden zonder omgevingsvergunning een handeling te verrichten als is beschreven in artikel 2.2, eerste lid, sub b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, of te handelen in strijd met de in de omgevingsvergunning gestelde voorschriften.

Artikel 11 Aanvraag

Een aanvraag als bedoeld in hoofdstuk 4 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) voor een vergunning als bedoeld in artikel 10, wordt ingediend bij het bevoegd gezag.

Artikel 12 Termijnen advisering

1. Na ontvangst van de aanvraag stuurt het college zo snel mogelijk een architectuurhistorisch advies en een afschrift van de ontvankelijke aanvraag door naar de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit met een verzoek voor inhoudelijk advies.
2. De Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit brengt binnen vier weken na ontvangst van de adviesvraag schriftelijk advies uit aan het college.
3. Het college kan de procedure zonder advies van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit vervolgen, indien binnen de in het tweede lid genoemde termijn geen advies is uitgebracht.

Artikel 13 Voorschriften

1. Het bevoegd gezag kan aan een vergunning voorschriften en beperkingen verbinden in het belang van de monumentenzorg.
2. De vergunning kan voor een bepaalde tijd worden verleend.

Artikel 14 Intrekken van de vergunning

Het bevoegd gezag kan een vergunning intrekken, indien:

- a. blijkt dat de vergunning is verleend op basis van onjuiste en/of onvolledige gegevens;
- b. blijkt dat de vergunninghouder de voorschriften en beperkingen als bedoeld in artikel 13 niet naleeft;
- c. de omstandigheden aan de kant van de vergunninghouder zich zodanig hebben gewijzigd, dat naar het oordeel van het bevoegd gezag het belang van de monumentenzorg zwaarder dient te wegen.

Artikel 15 Registratie vergunningen

1. Het college houdt een openbaar register bij, waarin de verleende vergunningen als bedoeld in artikel 10 worden aangetekend.
2. Van het besluit tot intrekking als bedoeld in artikel 14 wordt aantekening gemaakt in het openbare register.
3. Bij toepassing van lid 1 wordt het volgende aangetekend:

Monumentenverordening Haarlem 2013

4

- a. de datum van de vergunningverlening;
 - b. het registratienummer van de vergunning;
 - c. de plaats waar het monument is gelegen, alsmede de van belang zijnde gegevens;
 - d. de aard van de werkzaamheden.
4. Bij toepassing van lid 2 wordt het volgende aangetekend:
- a. de datum van intrekking van de vergunning;
 - b. het registratienummer van de intrekking;
 - c. de plaats waar het monument is gelegen, alsmede de van belang zijnde gegevens;
 - d. de reden van de intrekking.

Artikel 16 Schadevergoeding

1. Indien en voor zover blijkt dat de belanghebbende ten gevolge van:
 - a. de weigering van het bevoegd gezag een vergunning als bedoeld in artikel 10 te verlenen;
 - b. voorschriften door het bevoegd gezag verbonden aan een vergunning als bedoeld in artikel 10;schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven, kent het college hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe.
2. Voor de behandeling van het verzoek als bedoeld in het eerste lid zijn de bepalingen van de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008 van toepassing.

Hoofdstuk 4 Slot- en Overgangsbepalingen

Artikel 17 Strafbepaling

Hij, die handelt in strijd met artikel 9, artikel 10, of met aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie of hechtenis van ten hoogste drie maanden.

Artikel 18 Toezicht

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de bij besluit van het college aangewezen personen.

Artikel 19 Intrekking

De Monumentenverordening 2006, laatstelijk gewijzigd 11 december 2009 wordt ingetrokken op de datum als bedoeld in artikel 21.

Artikel 20 Overgangsbepalingen

1. De op grond van de in artikel 19 genoemde verordening geregistreerde gemeentelijke monumenten worden geacht aangewezen en geregistreerd te zijn overeenkomstig de bepalingen van deze verordening.
2. Verzoeken om aanwijzing tot gemeentelijk monument en aanvragen om een vergunning, waarop nog geen besluit is genomen en die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van deze verordening worden afgehandeld met inachtneming van de in artikel 19 genoemde verordening.
3. Aanvragen voor een vergunning als bedoeld in artikel 10 die zijn ingediend voor de datum van inwerkingtreding van de Monumentenverordening Haarlem 2013 worden afgehandeld overeenkomstig de tekst van deze Verordening zoals die luidde voor die datum.

Artikel 21 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking de eerste dag van de volgende maand na bekendmaking.

Artikel 22 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als “Monumentenverordening Haarlem 2013”.

Vastgesteld bij raadsbesluit d.d., raadsstuknr. ... , gepubliceerd in de Stadskrant d.d.

Toelichting

Algemene toelichting

Bij het opstellen van deze verordening zijn de ‘Aanwijzingen voor de decentrale regelgeving’ in aanmerking genomen.

De bepalingen van de Monumentenwet 1988 en de daarin gekozen systematiek vormen een belangrijke basis voor de bepalingen van deze verordening.

De belangrijkste punten van de Monumentenverordening Haarlem 2013 zijn:

- de aanwijzing van gemeentelijke monumenten;
- het bijhouden van de gemeentelijke monumentenlijst;
- het vergunningstelsel voor de gemeentelijke monumenten;
- het verzoeken van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit om advies;
- strafbepalingen bij handelen in strijd met deze verordening.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de Monumentenverordening 2006 zijn:

- De Monumentenverordening Haarlem 2013 is aangepast wegens de in werking treding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De algemene bepalingen van deze wet zijn ook van toepassing op deze verordening. Het aanvragen van een vergunning op grond van deze Monumentenverordening wordt namelijk beschouwd als een activiteit in de zin van de Wabo. De bepalingen in de Wabo met betrekking tot het indienen, behandelen en het nemen van een beslissing op een aanvraag zijn, naast de in de verordening opgenomen bepalingen, van toepassing op de afhandeling van een aanvraag om vergunning. Ook de bepalingen inzake de inwerkingtreding van beschikkingen, de daartegen aan te wenden rechtsmiddelen (bezwaar, beroep en het vragen van een voorlopige voorziening), en de handhavingbepalingen zijn van toepassing op de Monumentenverordening;
- Daarnaast is in de toelichting op deze Monumentenverordening opgenomen dat de kosten voor het te verrichten architectuurhistorisch- en/of bouwkundig onderzoek bij verzoeken om aanwijzing als gemeentelijk monument, of bij vergunningaanvragen, voor rekening komen van de aanvrager.
- Ten slotte is in deze toelichting opgenomen welke werkzaamheden aan of bij gemeentelijke monumenten vergunningsvrij zijn. Hiermee wordt één op één aangesloten bij de vergunningsvrije werkzaamheden aan of bij monumenten die het Rijk in 2012 heeft afgekondigd voor Rijksmonumenten.

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1

Sub c

Roerende monumenten worden niet beschermd, aangezien zij over het algemeen makkelijk kunnen worden verplaatst en daardoor ongemerkt over de gemeentegrens en daarmee buiten de werking van de verordening gebracht. Zaken die naar hun aard onroerend zijn, zoals een kerkorgel, kunnen wel de beschermde status krijgen. Daarnaast wordt een uitzondering gemaakt voor historische woonschepen - zoals bedoeld in artikel 1 onder j van de Woonschepenverordening - wanneer zij een sterke relatie hebben met het verhaal van Haarlem.

Sub d

Het betreft een administratieve lijst. De vermelding in het gemeentelijke monumentenregister heeft geen rechtsgevolg. Het rechtsgevolg komt voort uit het aanwijzingsbesluit. Zie ook artikel 3, lid 1 en artikel 6, lid 1. De Wkpb heeft als algemeen doel de rechtszekerheid van de burger, de toegankelijkheid van overheidsinformatie en een goede vervulling van publiekrechtelijke taken te bevorderen en draagt bij aan een structurele verbetering van de informatievoorziening.

Sub e

De Commissie, aangesteld door de gemeenteraad, die het college bij besluiten over aanwijzing of vergunningen om advies kan raadplegen. Een commissie die op een later moment wordt aangesteld ter opvolging van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit, mogelijk onder een andere naam, wordt voor de toepassing van deze verordening aan de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit gelijk gesteld.

Sub f

Wanneer de monumentenverordening 2006 of de provinciale monumentenverordening wordt bedoeld, is dat aangegeven.

Artikel 2

Bij besluitvorming houdt het college rekening met het huidige gebruik en/of het gewenste gebruik en stelt zich de vraag hoe dit zich verhoudt tot de bijzondere (cultuur-)historische waarde van het monument. Het gebruik, het beoogde gebruik of de wijze van gebruik die een bedreiging kunnen vormen voor de unieke waarden van het monument kunnen van invloed zijn op het besluit wel of niet aan te wijzen of vergunning te verlenen.

Artikel 3

Lid 1

Bij toepassing wordt uitgegaan van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht. Zo is de definitie van aanvrager bepaald in artikel 1:3 Awb en zijn aparte regels voor het horen van de aanvrager en andere belanghebbenden niet als artikel of lid opgenomen. Bij besluitvorming worden de belangen van de rechthebbende in de afweging betrokken.

Deze regeling bevat geen voorschriften voor bescherming van het object gedurende de aanwijzingsprocedure, zoals de Monumentenwet 1988 die kent voor rijksmonumenten. De landelijke praktijk rondom de zogenaamde voorbescherming heeft aangetoond dat de termijnen ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling te zeer vertraging kunnen oplopen. Verwezen wordt naar de spoedprocedure volgens artikel 3a.

Wanneer een pand wordt aangewezen, valt ook het interieur onder de werking van de verordening. Andere zaken die zich op het perceel van het monument bevinden, zoals bijgebouwen, tuininrichting, bomen en dergelijke moeten expliciet worden aangegeven, willen zij onder de bescherming vallen.

De kosten voor het te verrichten architectuurhistorisch- en/of bouwkundig onderzoek bij verzoeken om aanwijzing als gemeentelijk monument, komen voor rekening van de aanvrager. Genoemd onderzoek dient te voldoen aan de criteria welke, naar het oordeel van de gemeente, nodig zijn om te komen tot een wetenschappelijk verantwoorde redengevende omschrijving. Deze redengevende omschrijving bevat de motivatie om eventueel tot aanwijzing over te gaan.

Lid 2

Volgens de bepalingen van de Awb kan het college ten behoeve van de besluitvorming elke informatie vragen die het nodig acht voor besluitvorming. In de praktijk van de monumentenzorg gaat het bijvoorbeeld om een bouwhistorisch onderzoek. Een zaak is niet altijd alleen van bijzondere waarde vanwege het moment van ontstaan en architectonische vormgeving, maar ook vanwege de historie van de zaak met betrekking tot bouwkundige aanpassingen van vormgeving, en verandering van kleur- en materiaalgebruik en het aanbrengen van detaillering gedurende de gehele bestaansperiode.

Wanneer de aanvrager niet tevens eigenaar is, kan in geval van een woning de eigenaar worden verzocht medewerking te verlenen aan de totstandkoming van het vaststellen van de cultuurhistorische waarde. Er kunnen zich anders problemen voordoen bij een vergunningaanvraag wanneer het college niet kan beoordelen wat een wijziging betekent voor de cultuurhistorische waarde van het pand. Hieruit zou dan een voorwaarde voor vergunningverlening kunnen volgen.

In verband met andere zaken die zich mogelijk op het perceel van het monument bevinden, kan een plattegrond worden aangehecht, bijvoorbeeld bij kadastrale vernummering. Een situatieschets maakt ook veel duidelijk, bijvoorbeeld of het erf erbij hoort.

Lid 3

Uitgangspunt van deze verordening is de mogelijkheid om (cultuur-)historisch waardevolle panden te beschermen. Het aanwijzen van een monument tot een beschermd gemeentelijk monument verloopt volgens een zorgvuldige procedure, vraagt veel tijd en kan volgens artikel 4 zes maanden duren. Binnen deze termijn is het theoretisch mogelijk dat een nog niet beschermd monument dreigt te verdwijnen of anderszins wordt bedreigd als bijvoorbeeld een bouwvergunning niet kan worden geweigerd. Standaard is dat advies wordt gevraagd aan de

Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. Ook bij spoedeisende gevallen zal eerst worden geprobeerd binnen de termijn van artikel 4 lid 1 de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit om advies te vragen. Slechts in een uitzonderlijk geval als er echt geen tijd meer is voor het vragen van advies kan het college besluiten dat het vragen van advies achterwege blijft. Dan wordt de spoedprocedure overeenkomstig artikel 3a gevolgd.

Lid 4

Met historische waarden wordt mede bedoeld de waarde die aan een zaak wordt toegekend doordat een voor de Haarlemse geschiedenis markante persoon daar tijdens zijn leven gewoond of gewerkt heeft c.q. een locatie die anderszins voor de specifieke Haarlemse ontstaansgeschiedenis van bijzondere waarde is.

Lid 7

Dit lid geeft de gemeenteraad een rol bij de besluiten tot aanwijzing van een gemeentelijk monument. Door middel van dit lid kan de gemeenteraad haar controlerende functie gemakkelijker uitvoeren.

Lid 8

Wanneer een zaak de wettelijke status van gemeentelijk monument reeds bezit, vervalt deze bescherming van rechtswege wanneer de provinciale of rijksbeschermende status wordt verkregen. Omdat hier geen sprake is van een besluit in de zin van de Awb bestaat er geen beroepsmogelijkheid tegen het vervallen van de aanwijzing.

Artikel 3a

De spoedprocedure kan in situaties, welke ernstige gevolgen hebben voor de monumentale waarden van het betreffende object, bewerkstelligen dat binnen korte tijd de verbodsbepalingen van de verordening van toepassing zijn door versnelde aanwijzing van het pand als beschermd gemeentelijk monument.

Hierbij moet er sprake zijn van directe dreiging van het verloren gaan van cultuurhistorische waarden door sloop of verbouw. Dit kan blijken doordat er sloop- en/of bouwvergunningen zijn aangevraagd. Ook kan er sprake zijn van illegale sloop- en bouwactiviteiten, waardoor het noodzakelijk is de spoedprocedure in te zetten om erger te voorkomen.

Als deze spoedprocedure wordt gehanteerd dan zal op basis van zwaarwichtige redenen aan de burger uitgelegd moeten kunnen worden waarom de procedure is gevolgd. Het college is het bevoegd gezag om de spoedprocedure in te zetten.

Artikel 4

Lid 1

Aangesloten is bij de termijn genoemd in de Verordening Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. Wanneer de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit niet tijdig kan adviseren, kan het college besluiten zonder advies een beslissing te nemen of besluiten om het later uitgebrachte advies toch in hun overwegingen te betrekken.

Lid 2

De lengte van de termijn voor aanwijzing wordt mede bepaald door de afhandelingstermijn als bedoeld in artikel 3:18 Awb. Een termijn voor zienswijzen na het ontwerpbesluit van 6 weken is in de afhandelingstermijn van de aanwijzing begrepen.

Het besluit van het college omvat de motivering van de aanwijzing, een zogenaamde redengevende omschrijving.

Artikel 5

Bij toepassing van dit artikel wordt uitgegaan van de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 6

Lid 1

Zie ook onder artikel 1 sub d. over de Wkpb. Aantekening vindt binnen 4 werkdagen na het wijzigingsbesluit plaats vooruitlopend op de Wkpb.

Het plaatsen op de gemeentelijke monumentenlijst heeft geen rechtsgevolg en betreft slechts een administratieve handeling. Het rechtsgevolg komt voort uit de aanwijzing volgens artikel 3.

Lid 2

Het monumentenregister biedt inzicht in welke zaken om welke reden als gemeentelijk monument zijn aangewezen. De vast te leggen gegevens worden ontleend aan de motivering van het aanwijzingsbesluit.

Lid 3

Het register is in te zien bij de centrale balie van de Publieksdienst en/of bij andere balies zoals in de bekendmaking van de aanwijzing vermeld.

Artikel 7

Lid 2

Aantekening vindt binnen 4 werkdagen na het wijzigingsbesluit plaats vooruitlopend op de Wkpb.

Lid 3

Wijzigingen van ondergeschikte betekenis zijn bijvoorbeeld het veranderen van de straatnaam of huisnummer, of ondergeschikte wijzigingen in de redengevende omschrijving van het gemeentelijk monument Deze kunnen ambtshalve worden uitgevoerd.

Artikel 8

Lid 1

De aanwijzing komt in ieder geval te vervallen, wanneer de zaak verloren gaat.

Lid 2

De beslistermijn omvat de 6-weken-termijn voor zienswijzen na het ontwerpbesluit. Aantekening vindt binnen 4 werkdagen na het wijzigingsbesluit plaats vooruitlopend op de Wkpb.

Lid 3

Ten behoeve van een goede afweging en/of het vastleggen in historische archieven kan gedetailleerde documentatie nodig zijn.

Artikel 10

Inzake de termijnen met betrekking tot de vergunningverlening, zoals bedoeld in hoofdstuk 3 van deze verordening, is deze verordening aangepast aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In artikel 3.9 van deze wet is bepaald dat voor de omgevingsvergunning (voor zover het gaat om een vergunning op grond van de Monumentenverordening, met andere woorden gemeentelijke monumenten) de reguliere procedure dient te worden gevolgd. De termijn waarbinnen op de aanvraag moet worden beslist, is acht weken, met de mogelijkheid om tot ten hoogste zes weken te verdagen. Mocht de beschikking niet tijdig zijn gegeven, dan is de vergunning van rechtswege verleend. Vergunningaanvragen voor gemeentelijke monumenten worden vanwege de meervoudige aanvraag (bouw en monumenten) standaard verdaagd.

Burgemeester en wethouders geven conform het bepaalde in artikel 3:6 lid1 van de Algemene wet bestuursrecht aan binnen welke termijn een advies wordt verwacht. Indien aan de adviseur niet reeds bij wettelijk voorschrift een termijn is gesteld, kan het bestuursorgaan aangeven binnen welke termijn een advies wordt verwacht. Deze termijn mag niet zodanig kort zijn, dat de adviseur zijn taak niet naar behoren kan vervullen.

Het tweede lid van artikel 10 uit de monumentenverordening 2006 is komen te vervallen. Dit in verband met rijksregelgeving over nader aangeduide vergunningvrije werkzaamheden. De meldingsplicht voor deze werkzaamheden is daarmee komen te vervallen.

Geen vergunning is meer vereist voor de volgende werkzaamheden aan het gemeentelijk monument (conform de regeling voor de rijksmonumenten):

- Opschuren en schilderen in dezelfde kleur;
- Vervangen van kapotte ruiten door hetzelfde type glas;
- Opstoppen van rieten daken;
- Vervangen van enkele dakpannen van hetzelfde type;
- Bij bepaalde wijzigingen van onderdelen in het interieur die geen betrekking hebben op de monumentale waarde, het casco of de constructie.

Artikel 11

Voor de vlote afhandeling van de vergunningaanvraag is gebruik van het aanvraagformulier voorgeschreven.

Van de in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde bevoegdheid om de aanvraag wegens onvolledigheid niet te behandelen, kan slechts gebruik worden gemaakt indien de aanvrager binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag in de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen. De door het college ingevolge dat artikel te stellen termijn bedraagt ten hoogste vier weken. De te stellen termijn van vier weken ten behoeve van aanvulling van de aanvraag correspondeert met het bepaalde in de Woningwet voor soortgelijke gevallen. Volgens de bepalingen van de Awb kan het college ten behoeve van de besluitvorming elke informatie vragen die het nodig acht voor besluitvorming. Om inzicht te krijgen in de cultuurhistorische waarde van het monument of bedreiging daarvan zal vaak specifieke informatie gewenst zijn, zoals bouwhistorische gegevens. Het college vermeldt daarbij dat het

bouwhistorische onderzoek door een ter zake deskundige moet worden uitgevoerd. De gemeente kan verzoeken aan te geven welke persoon of instantie gevraagd zal worden het onderzoek te verrichten om te kunnen bepalen of deze voldoende gekwalificeerd wordt geacht.

Artikel 12

Lid 1

Een ontvankelijke aanvraag kan niet onverwijld worden doorgezonden voor advies naar de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. Vanwege het unieke karakter van het monument is ambtelijke voorbereidingstijd nodig voor een architectuurhistorisch advies..

Lid 2

Vanwege de kortere beslistermijn is ook de termijn voor advies door de Commissie ingekort. Wanneer de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit niet tijdig kan adviseren, kan het college besluiten zonder advies een beslissing te nemen of besluiten om het later uitgebrachte advies toch in hun overwegingen te betrekken.

Lid 3

Met de termijn voor behandeling van aanvragen is aangesloten bij de termijnen die gelden voor bouwvergunningen. Bij niet tijdig beslissen wordt de vergunning rechtens verleend. Voor gemeentelijke monumenten bestaat geen aanhoudingsmogelijkheid op grond van de Woningwet. Dit leidt tot ongewenste situaties, waarbij op een monumentenvergunningsaanvraag beslist moet worden terwijl de bouwvergunning nog aangehouden wordt. Door in de verordening de aanhoudingsplicht te koppelen aan de regeling in de Woningwet wordt deze ongewenste situatie voorkomen.

Artikel 13

De voorschriften of opgelegde beperkingen moeten duidelijk maken wat van de aanvrager wordt verwacht ter bescherming van het culturele erfgoed. Zo kunnen elementen die verwijderd worden, veilig worden opgeslagen of elders teruggeplaatst, kunnen er extra technische voorzieningen nodig zijn om schade aan het erfgoed te voorkomen, bepaald materiaalgebruik worden voorgeschreven of gegevens worden gedocumenteerd ten behoeve van de lokale geschiedenis.

Artikel 14

Sub c

Er is niet gekozen voor een eindige termijn van geldigheid van de vergunning, zoals de bouwvergunning die kent. De wijze van formulering van dit artikel garandeert de bescherming van het (cultuur-)historische belang. Wanneer er geen sprake is van een (cultuur-)historisch belang en slechts van het belang van het bouwen geldt de praktijk van de regelgeving voor het bouwen.

Wanneer uitvoering van de vergunning wordt uitgesteld is het denkbaar dat omstandigheden veranderen. Ook wanneer de omstandigheden bij de vergunninghouder anderszins wijzigen, kan zich een situatie voordoen dat het (cultuur-)historisch belang niet meer gebaat is bij uitvoering van de vergunning of een nieuwe belangenafweging wenselijk zou zijn via een (ver)nieuw(d)e aanvraag.

Art. 4:7 of artikel 4:8 Awb kunnen van toepassing zijn. Voorts regelt artikel 3:41 de wijze van in kennisstelling van de vergunninghouder.

Artikel 15

Het registreren betreft slechts een administratieve handeling. Rechtsgevolgen komen voort uit het wel of niet verlenen van de vergunning als bedoeld in artikel 10 of de intrekking volgens artikel 14.

Artikel 16

Eventuele schade treedt pas op als voor bepaalde activiteiten geen of niet de gewenste vergunning is verleend. De aanwijzing op zich zal in principe niets veranderen voor wat betreft het gebruik van het monument. Daarom is het aanwijzen, wijzigen of intrekken van de aanwijzing niet opgenomen in dit artikel. Voor het besluiten over toekenning van een schadevergoeding is de Procedureverordening van toepassing die ook geldt voor planschade ingeval van de Wet op de ruimtelijke ordening.

Artikel 17

Artikel 154, lid 1, van de Gemeentewet laat aan de gemeentelijke wetgever de keuzemogelijkheid om op overtreding van verordeningen een geldboete te stellen van de eerste of tweede categorie.

In artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht zijn de geldboetecategorieën opgenomen. Gelet op de ernst van dit vergrijp en de hoogte van de strafmaat voor door het rijk beschermde monumenten, alsmede de wens om enige preventieve werking te bereiken, is voor

gemeentelijke monumenten de keuze voor de tweede categorie voor de hand liggend (€ 3.900 januari 2012). Het is de gemeente niet toegestaan om een hogere geldboete op te nemen. Gezien het relatief lage bedrag, is de mogelijkheid van gevangenisstraf opgenomen. Zo kan er met meer kracht worden gehandhaafd ter voorkoming van een strafbaar feit. Wanneer het strafbare feit zich al heeft voorgedaan, is er de mogelijkheid om tegemoet te komen aan het rechtsgevoel, gezien de ernst van het feit, dat cultureel erfgoed verloren is gegaan, dat niet meer kan worden teruggebracht. Juist dit laatste maakt een krachtig middel dat preventief kan werken van belang. De rechter toetst de ernst van het feit en bepaalt de strafmaat.

Artikel 18

De basis voor deze bevoegdheid wordt gevonden in de bepalingen van de Awb. Bij toezicht op de naleving hoeft er geen sprake te zijn van enig vermoeden van overtreding van een wettelijk voorschrift. Dit in tegenstelling met opsporing. Het bestuur heeft de taak na te gaan of bijvoorbeeld de voorschriften van een vergunning in acht worden genomen. Indien mocht blijken dat in strijd met enig voorschrift wordt gehandeld wordt eerst overwogen of bestuursrechtelijke middelen kunnen worden gehanteerd, zoals het intrekken van de vergunning of het toepassen van bestuursdwang. Mocht bij uitoefening van het toezicht blijken dat een wettelijk voorschrift wordt overtreden, wordt de vraag gesteld naar de verhouding tussen de toezichthoudende en opsporingsbevoegdheden. Het is van belang er op te letten waar toezicht overgaat in opsporing in verband met de waarborgen die de verdachte toekomen.

De door het bevoegd gezag aangewezen personen in het kader van het toezicht op de naleving van de verordening kunnen ruimten binnen treden, voor zover het geen woningen betreft. Dit kan ook van belang zijn voor het doen van bouwhistorisch onderzoek voor een goede beoordeling van de cultuurhistorische waarde.

Zie ook de relatie in de toelichting met artikel 3, lid 2.